

**Kiŋwakti kə Bəəl nī nyaka i kijun̄ni
ki
Efesus
Gia yə yi kə i Kiŋwakti ki Efesus
kələ mə**

Kiŋwakti kələ nī nyaka Bəəl, waiŋ ntum wi Jisəs i bəni bə bumni i kwili wi Efesus wə. Fwu wi gia wə wi kə i kiŋwakti kələ mə kə kimfasi kə Nyə nī fasi a ŋgaiŋ bi juŋniki lə bieŋ bichi biə bi kə i beŋ bəh i kuku i jiə i Jisəs cheŋ. Bəəl fuku baiŋsi si yi nī nyani ka bəni chiŋni i fiŋ fimu wə bəh Nyə. Wi chusi si Bah Nyə nī sabi bəni bu, dalinya chu bibə tsə dzəh i Jisəs Klistus wə Waiŋ wi, bəh si wi nī fə kinchəsi ki i bə wə a num Kiŋ'waka ki Baiŋni. Wi təfi bəni bə wi nyaka i bə a bə nōki nōni kə ki chusiki a bə chiŋni lə bəh Klistus. Bəəl chusi tə i dzəh dzəh wə i fəkəni si kijun̄ni ki bəni bə bumni kə i mi wimu wə i Klistus wə.

Kifwu ki gia kə ki kə i Kiŋwakti kələ mə

1:1-2 Kin'yisi

1:3–3:21 Kimfasi kə Nyə nī kaŋaki i Klistus bəh i kijun̄ni ki bəni bə bumni

4:1–6:20 Nəni ki bəni bə Klistus kifiaŋ

6:21-24 Kiŋgəksi

¹ Akə mih Bəəl, waiŋ ntum wi Klistus Jisəs i kiŋkəŋ ki Nyə wə.

Mih nyakaki kiŋwakti kələ i bəni bə akə bə Nyə i Efesus bə bə num ndzəŋ i Klistus Jisəs wə.

2 Nyɔ Tii wibukumbeyɛn bəh Bah Jisəs Klistus chūsɪ mbeɛn bəh shəm yindzəŋni chu nyâ mbeɛn bəh kimbəɛnɛni.

Kimbeɛnɛni kə ki gamtiki biŋ'waka bi bəni bə bə chɛnɛni i Klistus wə

3 Ma kiŋkəkɛsi nŋm i Nyɔ wə wi kə Nyɔ, chu num tii wi Bah wibukumbeyɛn Jisəs Klistus. Wi bəɛnɛni bukumbeyɛn bəh kimbəɛnɛni kichi i tumi ki beɛn wə kə ki gamtiki biŋ'waka bibukumbeyɛn si bukumbeyɛn kə bə chɛnɛni i Klistus wə.

4 Na ka Nyɔ numki i maa mbi wələ wi nŋ kə wi sabibwili lə bukumbeyɛn a bukumbeyɛn bi chɛnɛni bəh Klistus bə bainki, bə nŋm kiŋgbə kidəkə kəbi i wi nshɛn. I kiŋkəŋ ki wə,

5 wi nŋ kə num wi keɛnɛsi lə i bi dzə bukumbeyɛn i bwa bu tsə dzəh i Jisəs Klistus wə. Wi nŋ fə yakadəɛn, biəli gia yə yi ndzəŋki yə wi nəŋki a yi nŋm.

6 Yi nŋ num yaka ka kiŋkəkni tsəki i wi i kinya ki kimbum kə wi nŋ nya i bukumbeyɛn kilələ tsə dzəh i Wain wi wə wi kə shəm yi.

7 Wi kə wi nŋ təɛn bukumbeyɛn i kaŋ yichu wə num bəh mwa mi Wain wi wələ. Yi num a, wi dalinya chu bibukumbeyɛn, biəli shəm yi yindzəŋni yə wi Nyɔ nŋ chusi i bukumbeyɛn nalə.

8 Jəbi wə wi nŋ nəŋki i chusi wi shuku yi num shukuni i bukumbeyɛn wə. Wi nŋ fə yakadəɛn bəh mfi bichi bəh kiŋkwaka ki kichi.

9 Nyɔ kə wi fə lə bukumbeyɛn kiə gia yə wi nəŋki yə yi nŋ kə i nyumi wə. Wi nŋ fə biəli gia yə yi ndzəŋki i wi asi wi nŋ kə wi sisi lə a wi bi fə tsə dzəh i Klistus wə.

10 Wi nĩ sisi a jɔbi wə jɔbi bi dzə kpɛiŋki wi bi juŋni biɛiŋ bichi nabə biə bi kə i beiŋ, nabə biə bi kə i kuku, i jiə i Jisəs cheiŋ.

11 Nyɔ nĩ babwili tə buku i num bəni bu i Jisəs wə. Wi nĩ sabibwili asi wi nĩ kə wi sisi a keiŋ i kikpu wə biəli kiŋkwaka ki asi wi si fə biɛiŋ bi bichi biəli kimfasi ki asi wi kəŋki.

12 Yi nĩ num yakadəiŋ, ka buku bə buku nĩ kə bəni bə ninshiŋ i jiə mfi i Klistus wə ka bə nŋki nəni kə ki fəki ka mbum bi Nyɔ chusiki, kiŋkəksi tsəki i wi.

13 Mbɛiŋ tə kə num mbɛiŋ chiŋni i Klistus wə jɔbi wə mbɛiŋ nĩ wəkə gia yi ŋkəŋ yə akə ntum wi ndzəŋni wə wi nĩ dzə bəh mbəiŋ i mbɛiŋ wə. Si mbɛiŋ nĩ wəkə yakadəiŋ, ka jiə shəm i Klistus wə, Nyɔ fə kinchəsi ki i mbɛiŋ wə a num Kiŋ'waka ki Baiŋni kə wi nĩ kaka bəni yeiŋ.

14 Kiŋ'waka ki Baiŋni kələ kə njikəli wi kpaŋ i ŋgəm wi biɛiŋ biə bukumbɛiŋ bi kwatiki. Ayaka bukumbɛiŋ bi kwatiki jɔbi wə Nyɔ bi təiŋki kaasiki bəni bə akə bu i kaŋ yichu wə. Ayakadəiŋ, mbum bi bi ka chusiki, kiŋkəksi tsə i wi.

Bəal tsa i bəni bə Efesus

15 Mih kə mih wəkə lə kəm shəm yə mbɛiŋ jiə i Bah Jisəs wə, bəh kiŋkəŋ kə mbɛiŋ kaŋaki i bəni bəchi bə bə kə bə Nyɔ. Akə gia yə yi fə,

16 jɔbi wə mih tsaki mih ka kwakaki mbɛiŋ. Mih nĩ ka num bee dəkə i nyaki kiyəŋni i Nyɔ kəm mbɛiŋ i ntsa wuŋ wə.

17 Mih tsaki a Nyɔ wə wi kə Nyɔ wi Bah wibukumbɛiŋ Jisəs Klistus, Nyɔ wə wi kə Ba wi kiŋkəkni, nyá mbɛiŋ bəh Kiŋ'waka ma ki nyá mbɛiŋ

bəh mfi bimbum, ki wêli dzákəh yimbein ka mbein klə wi bindzəŋ.

¹⁸ Mih chu tsa a wi wêli mfi bimbeyn ka mbein klə gia yə mbein tseyŋki tsəki i ninshin i yi wə, yə wi nŋ bəəŋ mbein yein kəm yi, chu klə kinəkəkni kə ki kə kimbum ki biein biə bi kə bi bəni bə akə bə Nyə.

¹⁹ Mih chu tsaki a Nyə wêli mfi bimbeyn ka mbein klə nga bi biə bi tsəki nga bichi. Akə nga bimbum biələ wi nəmki bəh bi i bukumbein bə bə kə bə jia shəm i wi.

²⁰ Akə nga biwə biə wi nŋ nəm bəh bi dzasi Klistus i kpi wə, yaksi wi ka təm wi i tseyŋ yi yiləkəli wə i tumi ki bein wə.

²¹ Klistus kəkni ki nalə tsə na biein bichi biə bi sakaki bəh bəŋkuŋ bəh nga bəh kinəkəkni kichi. Wi chu kaŋa yeli wimbum wi tsə na kiyeli kichi kə bə bəəŋki bəni yein. Wi kəkə yakadəin a jəbi wələ wə shəŋ. Wi bi numki yakadəin i jəbi wi dzəni wə.

²² Nyə kə wi jia biein bichi i wi chein, ka chu təm wi a wi kə fwu wi biein bichi i kijunni ki bəni bə bumni wə.

²³ Kijunni ki bəni bə bumni kələ kə gwu yi Klistus. Klistus ka numki num wi jikə kpein kəm kijunni kələ, a num wi wə wi fəki ka biein bichi bi jikə kpein i dzəh yichi wə.

2

Nyə nŋ chini bukumbein bəh Klistus dzasi i kpi wə

¹ A nŋ kə i ninshin, mbein num bəni bə bə nŋ kə bə kpiyi lə i bin'waka wə kəm bə bəŋchi bə Nyə bə mbein nŋ bwinŋki bəh chu bimbeyn,

² biə mbein nŋ nəki mbein fə. Mbein nŋ nəki biəli num dzəh yə bəni bə mbi bələ nəki yein, chu biəli

ηkuη wi ηga bi fiakə yi bein. Akə wi kin'waka kiwə kə ki nəmki i liə i bəni bə bə ləkəki bəh kifwu i Nyə.

³ Akə ayaka tə si bukumbein bəchi nī nəkī. Bukumbein nī nəkī fə gia yə nyam yi gwu yi shilini nī kəŋki, biəli num gia yə nyam yi gwu bəh biŋkwaka bibukumbein nəŋki a bukumbein fəki. Bukumbein ka bəni bəwəm nī kə bə si num lə bəni bə shəm kə i bəkəkī Nyə bəh bə, yi num a liŋ si mi wiwəm wichī kə.

⁴ Ayakalə, Nyə wə wi kə wi jikə bəh nshēin i bukumbein wə wi nī kəŋ bukumbein nalə,

⁵ chinīni bwili bukumbein bəh Klistus i kpi wə na si bukumbein nī kə bə kpiyi lə kəm bə bənchi bə Nyə bə mbein nī bwiŋki. Nyə nī bwili mbein kəm shəm yi yindzəŋni.

⁶ Si wi nī chinīni bukumbein bəh Klistus Jisəs dzasi i kpi wə yakadəin, wi ka yakasi bukumbein təm bukumbein bəh wi i tumi ki bein wə.

⁷ Wi nī fə yakadəin ka a bi numki i jəbi wi dzəni wə, wi bi chusi shəm yi yindzəŋni nalə a num yə mi kəkə i bi fəkəni. Shəm yi yindzəŋni yələ kə num wi chusi lə i kinəkəŋ ki wə tsə dzəh i Klistus Jisəs wə.

⁸ Mbein kləkī a Nyə nī bwili mbein a num kəm shəm yi yindzəŋni yə wi nī chusi i mbein tsə dzəh i shəm yə mbein nī jiə i Klistus wə. A num kə i kimfə kimbein wə. A num kinya ki Nyə.

⁹ A nī kəkə kəm nəm widəkə wə mi nī nəm na ka mi widəkə bi ma numki wə wi kə i dza ghaŋsiki gwu.

¹⁰ Gia yə yi kə, kə a bukumbein kə si bukumbein kə i liə lə a maa Nyə bəh kaŋ yi. Wi kə wi chinīni bukumbein bəh Klistus Jisəs ka fə bukumbein i nūmki bəni bə mfiaŋ, ka bukumbein nōmki bənəm

bə ndzəŋni bə wi nı sisi a keiŋ i kin'yisi wə a, akə bə bukumbein bi nəki bə nôm bə.

Chwəŋbijun bifa si num lə i mi wimu i Klistus wə

¹¹ Mbein bəni bə mbein kəkə i chwəŋkijun ki Bəju wə, mbein kwāka fieŋ fiə mbein nı yisi kə fi i ninshin. Bəju bə bə bəŋki gwu yibə a bə kə bəni bə bə kə bə suun bə, bə nı bəŋki mbein a mbein kə bəni bə bə kə kinchək. Ayaka nsuun wələ num fieŋ bə fəki i mi a bəh kaŋ.

¹² Mbein yinŋi a, a nı kə i jəbi wiwə wə, mbein nı kaŋaki kə gia yidəkə i fə bəh Klistus. Mbein nı kəkə i kintəŋ ki ŋgəkə wi bəni bə Nyə bə bə kə bə Isləe. Mbein nı kaŋaki kə gia yidəkə i fə bəh miŋkaiŋ mi kiŋkaka mə Nyə nı dzi bəh bə. Mbein nı kə fimbein i fa mbi wə kaŋa kə gia yidəkə yə mbein tseiŋki tsəki i ninshin i yi wə, chu kiə kə tə Nyə.

¹³ Ayakalə, i liə si mbein kə num mbein chiŋni lə bəh Klistus Jisəs, mbein bə mbein nı yisi kə i dzəh yi dəŋ i Nyə, wi dzə mbein kəmsi dzə i wi wə tsə dzəh i mwa mi Klistus wə.

¹⁴ Akə wi Klistus mwi wə wi dzə bəh kimboinŋni i bukumbein. Wi fə Bəju bəh bəni bə bə kəkə Bəju num i mi wimu wə. Wi mukuyi kimbu ki kiŋgaali a num ki mbainŋni kə ki nı yisi kə i bukumbein kintəŋ.

¹⁵ Wi nya gwu yi ka kpi i chiksi bənchi bəh gia yə bənchi dzakaki a, bə fəki i numki bəni bə Nyə. Wi fə yakadəin ka ŋgaiŋ chiŋni mi wichi i wi wə ka bə numki mi wimu wimfiŋ i di bi bəni bəfa wə. Si wi fə yakadəin, wi ka dzə bəh kimboinŋni.

16 Kpi yi i kintasi wə chijni chwəŋbijun bifa biələ dzə bəh bi i Nyɔ i gwu yimu wə, ka wəə kimbainjɔni kibɔ i kintasi wə ki kaa.

17 Wi nɪ dzə ka fuku ntum wi ndzəŋni wə wi dzəki bəh kimbainjɔni i mbeinj bə mbeinj nɪ kɔ i dzəh yi dəəŋ wə, fuku tə i bə bɔ nɪ kɔ kəmsi i wi wə.

18 A fə wi na ka bukumbeinj bəchi kaŋa dzəh i dzə i Bah tsə dzəh i Kin'waka kimu wə.

19 Ayakadəinj, mbeinj chu kəkə bəni bə dzəni nabə bəni bə kumini. Mbeinj si num lɔ bwa bə kwili mbeinj bəh bəni bə bɔ kɔ bə Nyɔ, num tə bəni i Nyɔ dzu.

20 Jun yələ kɔ num bə maa i chaka wə a num bwa bə ntum bə Jisəs bəh bəni bə bɔ fukuki bəntum bə Nyɔ, Klistus Jisəs mwi num təh wi bu wi jun wiwə.

21 Akə i wi wə jun yiwə yichi chijni bə kɔ i bi dzə num jun yi bainjɔni i Bah.

22 Mbeinj tə kɔ num bə chijni mbeinj bə maa i Klistus wə, i bi dzə num di biə Nyɔ nəkɪ i Kin'waka ki mə.

3

Bəəl kə mi wi fukuni i bəni bə bɔ kəkə Bəju

1 Si Nyɔ kɔ wi fə lɔ biəinj biələ i mbeinj lə, mih bə tsa i mbeinj. Mih Bəəl kɔ i nsəŋ mə kəm ntum wə kəm Klistus Jisəs. Mih nəmki nsəŋ wələ kəm mbeinj bəni bə bɔ kəkə Bəju.

2 Mih kwakaki a mbeinj wəkə lɔ si Nyɔ nɪ baa mih ka nya nəm i mih a mih chūsiki shəm yi yindzəŋni i mbeinj.

3 Gia yələ kɔ yə yi nɪ yisi kɔ i nyumi wə Nyɔ weli dzəkəh yinj mih ka yeinj. Mih nyaka lɔ kəm yi i mbeinj a yi juli.

4 A mbeiŋ ka fa, mbeiŋ ni yeiŋ gia yə mih kiəki kəm gia yi nyumini yə kəm Klistus.

5 A nĩ kə i kikpu wə Nyɔ nĩ ka fə dəkə a ŋgəkə wi bəni i jəbi wiwɔ wə kiə gia yi nyumini yiwɔ. I liə Kiŋ'waka ki Baiŋni chusi lɔ yi i bwa bə ntum bə Jisəs bə baiŋni bəh i bəni bə bə fukuki bəntum bə Nyɔ, bə kiə.

6 Gia yi nyumni yələ kə a bəni bə bə kəkə Bəju kə num Nyɔ nya tə bə bəh biēiŋ biə wi jiə i bəni bu. Bə si num lɔ i gwu yimu wə bəh bə, kiŋkaka kə Nyɔ nĩ fə i Bəju kə tə i bə, si bə chiŋni bəh Klistus Jisəs tsə dzəh i ntum wi ndzəŋni wə bə bum.

7 Nyɔ nĩ fə a mih nŋmki mi wi nəm i ntum wi wi ndzəŋni wələ. Nəm wələ nĩ kə kinya kə wi nĩ nya i mih kəm bəh shəm yi yindzəŋni. Wi nĩ dzə ŋga bi ka nəm bəh bi, i mih i nya nəm wələ a mih nŋmki.

8 Mih lansiki kpeiŋniki kə i mi wi nchiŋ i bəni bəchi bə akə bə Nyɔ. Ayakalə, Nyɔ nĩ chusi shəm yi yindzəŋni i mih ka nya nəm wələ a mih tsə fukuki ntum wi ndzəŋni kəm mbum bi Klistus biə bi kaŋaki kə kinsini num i bəni bə bə kəkə Bəju.

9 Yi nĩ kə ka bəni bəchi kiə baiŋsi kimfasi ki gia yi nyumini yə Nyɔ wə wi maa biēiŋ bichi si nyumi i wi mə i jiə jiə wə.

10 Kimfasi kələ nĩ kə a, a bi numki i jəbi wi liə wə, ma Nyɔ bi tsə tɔli i kijunŋni ki bəni bə bumni wə, fə ka bəchinda bəh biŋ'waka biə bi kaŋaki ŋga, bi sakaki i di bi beiŋ wə, i yeiŋki mfi bi Nyɔ biə bi kə i dzəh dzəh wə.

11 Wi nĩ fə lə biəli asi wi nĩ kə wi sisi jiə lɔ i kin'yisi wə. Wi fə lɔ gia yələ tsə dzəh i Klistus Jisəs wə Bah wibukumbeiŋ.

12 Akə kəm wi, bukumbeiŋ kwati dzəh i dzə

kəmsi i Nyɔ wə chu kaŋa kə nlwa nabə i numki bəh kiməŋni kəm shəm yə bukumbeyiŋ jiə i wi.

¹³ Si yi kə yakadəiŋ, mih kwuŋki kaŋ kwuŋni a shəm ma kpɪ mbeiy kəm ŋgəkə wə mih yeiŋki i mbeiy. Mbeiy bi kwatiki lə ndzəŋni biwə.

Bəal chu tsa i bəni bə Efesus

¹⁴ Akə kəm gia yələ mih tumki binyu biŋ i Ba wibukumbeyiŋ nshiŋ,

¹⁵ wə yeli bi chwəŋbijuŋ bichi i beiy bəh i kuku buku i wi wə.

¹⁶ Mih tumki binyu tsa, biəli kiŋkəkni ki kə ki kə kimbun, ma wi nyā mbeiy bəh ŋga tsə dzəh i Kiŋ'waka ki wə, ma bi fə shóm yimbeyiŋ ləkəki.

¹⁷ Ayakadəiŋ, ka Klistus ni nəki i shóm yimbeyiŋ wə asi mbeiy jiə shəm i wi wə. Mih tsa tə a kiŋkəŋ nŋmki i mbeiy wə, fə gaŋ yimbeyiŋ ləni i kuku ka kpəiy bəh juŋ yə bə maa i chaka ki ləkəli beiy,

¹⁸ ka mbeiy bəh bəni bəchi bə akə bə Nyɔ kaŋaki mfi, i fə a mbeiy kiəki kiŋkəŋ ki Klistus. Kiŋkəŋ ki kələ kaŋaki n'yam nalə, kaŋa dəəŋ bəh ndəŋəyaka nalə, nliə wiwə i kuku liə tə nalə.

¹⁹ Mih tsa a mbeiy kələ i kɪə kiŋkəŋ ki kə ki gakaki bəni i kiə, ka mbeiy kə i nŋmki num mbeiy jikə bəh gia yichi yə Nyɔ kə yi.

²⁰ Bukumbeyiŋ nyāki kiŋkəkni i Nyɔ. A num wi wə wi kə i fə gia yichi bəh ŋga bi biə bi nəmki i bukumbeyiŋ mə. Ayaka wi kələ i fə na i tsə tsəni si bukumbeyiŋ bikəki nabə si bukumbeyiŋ kə i kwakaki.

²¹ Kiŋkəkni nŋm i wi wə kəm kijūŋni ki bəni bə bumni bəh kəm Klistus Jisəs i jəbi wichi wə kiŋgaksi kəbi. Yi nŋm ayaka.

4

Bəni bə Klistus nŭmki i fiɛŋ fimu wə

¹ Ayakadəiŋ, mih Bəəl wə mih kə mi wi nsəŋ kəm Bah Jisəs, mih tsaki mbein a mbein nŏki nəni kə ki kə ki kpein kə Nyə nŏ bəəŋ mbein a mbein nŏki i ki wə.

² Mbein shŏsi gwu yimbein i kuku chu nŭm lə nyiki. Mbein kəŋaki shəm, dzə mi bəh mi asi wi kə i kiŋkəŋ wə.

³ Mbein mŏmsiki nalə i nŭmki i fiɛŋ fimu wə fiə Kiŋ'waka ki Baiŋni dzə bəh fi i mbein si mbein nəki i kimbəiŋni kə ki juŋniki bəni.

⁴ Gwu yi bəni bə bumni kə a yimu, Kiŋ'waka ki Baiŋni num a kimu. Yi kə a liŋ asi gia yə Nyə nŏ bəəŋ bukumbein a bukumbein tseinŋki tsəki a ninshin i yi wə kə tə a yimu.

⁵ Bah kə a wimu mbum num a wimu, njuli wə bə juliki bəni i bəkə mə num a wimu.

⁶ Nyə kə a wimu wə wi kə Tii wibukumbein bəchi. Wi kə i biɛin bichi bein, wi nəm wi tsə dzəh i bukumbein bəchi wə, wi num tə i bukumbein bəchi kintəəŋ.

⁷ Yi kə tə a Klistus kə wi nya kinya i mi wimu wimu i bukumbein kintəəŋ biəli kimfəkə kinya ki i wəməka mi.

⁸ Akə gia yə bə nyaka i Kiŋwakti ki Nyə wə a, “Jəbi wə wi nŏ yaka tsə i bein, wi nŏ fə bəni bə wi nŏ tum dzi, bə biəli wi. Wi nŏ nya binya i bəni.”

⁹ I dzaka a, “Wi nŏ dza yaka bein” kə a nə? Yi chusiki a wi nŏ shi tsə tə i kuku i nshwain chein.*

* **4:9** Yudəkə a, wi nŏ shi dzə tə i fa kuku.

¹⁰ Ayakadəiŋ, wi wə wi nī shi tsə i nshwan cheiŋ kə tə a wi wə wi nī dza yaka i bein tsə təli bəəli wichi ka tsə i bein, ka di bichi kələ numki bi jikə bəh wi.

¹¹ Akə a wi wə wi nī nya binya i bəni. Wi nī nya i bədəkə a bə nūmki bwa bu bə ntum, nya i bədəkə a bə fūkuki gia yə bə wəkəki si Nyə dzakaki, i bədəkə a bə nyāniki fūkuki ntum wi ndzəŋni wi Nyə, i bədəkə a bə tōkniki i bijuŋni bi bəni bə bumni chu lani bəni.

¹² Wi nī nya binya biələ i keiŋsi bəni bə akə bə Nyə bəh bi a bə kpeiŋ i bə bə kə i nōmki nəm wi, i mākiki gwu yi Klistus yə yi kə kijūŋni ki bəni bə bumni,

¹³ i tsə buku i jəbi wə bukumbəiŋ bəchi bi numki i mi wimu wə i kimum kibukumbəiŋ wə bəh i gia yə bukumbəiŋ kiəki kəm Waiŋ Nyə. Bukumbəiŋ kabə nəkī yakadəiŋ, yi ni fə bukumbəiŋ num bəni bə bə kə bə ta kpeiŋ, ka bukumbəiŋ kə i numki aka Klistus mwi.

¹⁴ Ayakadəiŋ, bukumbəiŋ ma ni chu numki ka bwa bə nchiŋ, bə jəbi wə na winaiŋ nlani tsəki wi ka njeŋsiki bə, bə tsə i ninshiŋ fiəni dzə i jum wə ka fiəŋ fiə fiəkə njeŋsiki nnyaki. Bukumbəiŋ ma ni chu numki tə ka bəni bə bəni bə bə weeliki nyaniki fwəkyiki bə bəh ntəkə biə bə kə bə keiŋsi jiə.

¹⁵ Bukumbəiŋ kaŋaki i fukuki fibukumbəiŋ num ŋkəŋ i kiŋkəŋ wə, ayaka kəə i dzəh yichi wə i numki ka Klistus wə wi kə fwu wibukumbəiŋ.

¹⁶ Akə wi wə wi fə ka bimbu bi bi gwu bichi biə bi juŋni ka chiŋni i wi wə ka kəəki, maa gwu yi i kiŋkəŋ wə, asi kimbu nəmki ŋ'wi nəm kimbu nəm ŋ'wi nəm na bindzəŋ.

Nəni kikpu bəh kifiaŋ

17 I liə wə, i yeli wi Bah wə mih nəŋki i dzaka chu kiŋ i mbeiŋ a kiə mbeiŋ ma nŋki ka bəni bə bə kiəki kə Nyə. Biŋkwaka bibə si num a bi kilələ.

18 Mfi bibə kə bi fəkəli. Bə kə i dzəh yi dəəŋ i nəni kə Nyə chusiki, kəm bə kiəki kə Nyə, num kəm bə ləkəki bəh kifwu.

19 Bə wəmki bəh kifwu nalə. Bə jiə kifwu kibə i gia yi kinyeŋ ki təkəlini wə, ayaka gwu yibə shili i fəki ŋkani nəni kinyeŋ bichi.

20 Yələ kəkə gia yə bə nŋ lani mbeiŋ yeiŋ kəm Klistus.

21 Mih kwakaki a mbeiŋ wəkə lə kəm wi, a bə lani lə mbeiŋ bə mbeiŋ chiŋni bəh wi bəh ŋkəŋ biə kəm Jiəs.

22 Mbeiŋ bábwili gwu yimbeiŋ yikpu yə mbeiŋ nŋ nəkə nəni kikpu yeiŋ num yi bəkə lə kəm kinyeŋ kə mbeiŋ nŋ baan ka fəki.

23 Mbeiŋ kwŋni biŋkwaka bimbeiŋ bi numki bimfian.

24 Ma mbeiŋ ləh num gwu yimfian i mbeiŋ wə, yə Nyə fə yi bwəsi wi. Yələ kə gwu yi nəni kə ki lansi kə kiŋkəŋ ki chəŋ bəh ki baiŋni.

25 Yi kə a, mbeiŋ bēe ntəkə, mi dzakaki num ŋkəŋ i waiŋnih wi kəm bukumbeiŋ bəchi kə bimbu bi gwu i gwu yimu wə.

26 Mi ka bəksi tə, wi ka tŋkniki i dza fə chu. Kiə wi ki bēe kə a wəŋ liə wi keiŋ bəksi tə.

27 Kiə wi ki nyā kə dzəh i ŋkpeli i lŋə yeiŋ.

28 Mi wə wi chwəki ki chu chwŋ kə. Wi nŋmki num nəm wi ndzəŋni bəh kaŋ yi, i dzəh yə wi kə i kwatiki biəŋ biə wi kə i gamtiki bəni bə bə dzaki tə.

²⁹ Kiə ndzaka wichu ma bûkuki i dzaka bimbeinj wə. Mi dzâkaki num gia yindzəŋni yə yi kə maa bəni maani i bieinj biə bə dzaki, ka ndzaka wiwə dzəki num bəh ŋgamti i bəni bə bə wəkəki.

³⁰ Kiə mbeinj ma fêki gia yə Kiŋ'waka ki Baiŋni ki Nyə kə i wəkəki chu. Kiŋ'waka kələ kə kinchəsi ki Nyə i mbeinj wə kə ki chusiki a, a kaŋaki wi mbeinj, a jəbi bi kpeinj lə ka ŋgain yelih kaasi mbeinj i kaŋ yi ŋəkə wə.

³¹ Mbeinj lāŋ lôtəkə shóm yi ləli bəh shóm yi fuksini bəh shóm yi bəksini bəh n'yəli bəh i bəkəliki kiyeli ki bəni bəh shóm yichu.

³² Mbeinj kâŋaki num nəni kindzəŋni bəh shəm yindzəŋni i mi mi. Mi ka fə chu i mi, wi dālinya wi a liŋ asi Nyə nŋ tsə dzəh i Klistus wə ka dalinya chu bimbeinj.

5

Bəni bə Klistus nêki ka bəni bə baiŋni

¹ Asi mbeinj kə bwa bə Nyə bə wi kəŋki nalə, ayaka mbeinj sŋni dzô i wi.

² Mbeinj nêki i kiŋkəŋ wə a liŋ asi Klistus nŋ kəŋ bukumbeinj ka nya gwu yi i bukumbeinj. Kinya ki kələ nŋ kə mfə gia wə wi fwuliki ndzəŋki i Nyə.

³ Gia ka ntəkəli bəh nəni kinyeŋ kichi bəh dzəkəh yi bukuni kəkə yə bə kə i chu məm i dzaka kəm yi i mbeinj kintəŋ, kəm yələ kəkə gia yə yi kaŋaki i nŋmki i kintəŋ ki bəni bə bə kə bə Nyə.

⁴ Yi kpeinjniki kə a ndzaka wi kinyeŋ bəh ndzaka wi kiyuŋ, bəh nshəŋ yi kilələ bûkuki i dzaka kimbeinj wə. Mbeinj nyâki a kiyəŋni i Nyə.

⁵ Mbeinj kíæki ñkəŋ ñkəŋ a mi wə wi təkliki, nabə wə wi fəki kinyeŋ, nabə wə wi bukuki bəh dzákəh, wi kaŋaki kə di i kintəeŋ ki ñkuŋ bi Klistus bəh Nyə wə. Mi wə wi bukuki bəh dzákəh si dzə bieinj aka nyə wi.

⁶ Kiə mbeinj ki bùm kə a mi fwəkyiki mbeinj bəh bəndzaka bə kilələ kəm bieinj biələ. Mbeinj kíæki a bieinj biələ kə biə bi si fə ka shəm yi Nyə bəkəki i bəni bə bə wəkəki kə i wi.

⁷ Ayakadəinj, kiə mbeinj ma chíŋniki mbaŋ bəh bəmaka bəni.

⁸ A ñi kə i ninshinj mbeinj ñi kə bəni i jisi wə. Ayakalə, i liə mbeinj chíŋni lə bəh Bah, ka numki bəni bə baiŋni. Mbeinj nŋki ka bəni bə baiŋni.

⁹ Fiəŋ fiə mbaiŋ si dzə bəh fi si num num nəni kindzəŋni bəh ki chəŋ bəh kə ki chusiki ñkəŋ.

¹⁰ Mbeinj mŋmsi i kíə gia yə yi ndzəŋki i Bah.

¹¹ Kiə mbeinj ma jĭæki kaŋ i bieinj bi kilələ bi jisi wə. Mbeinj kaŋaki i bwíliki lə bi i baiŋni wə.

¹² Akə na gia yi ŋgəmnini i dzakaki kəm gia yələ bəmaka bəni fəki i nyumi wə.

¹³ Ayakalə, na finaiŋ fiəŋ fiə baiŋni baiŋki yeinj wə, fi si yəŋə lə bə ka yeinjki,

¹⁴ kəm bieinj bichi biə bi si yəŋə si num mbaiŋ. Akə gia yə yi fə ka bə dzakaki gia yidəkə a,
“Wə wə wə nəki, yŋmi!

Dzâ i kpi wə, ma mbaiŋ wi Klistus ni báinjki i wə wə.”

¹⁵ Ayakadəinj, mbeinj tŋkniki si mbeinj nyaniki. Kiə mbeinj ma nŋki ka biyuŋ. Mbeinj nəki ka bəni bə mfi.

¹⁶ Mbeinj mŋmsiki i fəki gia yindzəŋni i jəbi wə mbeinj kwati dzəh. Kəm kaŋ yi liə yələ kə yichu.

17 Ayakadəiŋ, kiə mbeiŋ ma numki biyuŋ. Mbeiŋ môm̄siki i kɪəki gia yə Bah kəŋki a mbeiŋ fâki.

18 Kiə mbeiŋ ma mûki mbih mə kwa mbeiŋ. Kəm yəmaka kə gia yə yi bəkəliki bəni lə bəkəlini. Mbeiŋ nûmki num mbeiŋ jikə lə bəh Kiŋ'waka ki Baiŋni.

19 Mbeiŋ dzâkaki i gwú yimbeiŋ i bənjaŋ wə, bə bə bukuki i Kiŋwakti ki Nkəksi wə,* bəh bənjaŋ bə kəksini bədəkə, bəh bə Kiŋ'waka ki Baiŋni nyaki i mbeiŋ. Mbeiŋ yəəŋki yaka kâksi Bah i shəm yimbeiŋ wə.

20 Mbeiŋ nyâki kiyəŋni i Nyə Ba jəbi wichi i gia yichi wə tsə dzəh i yeli wi Bah wibukumbeiŋ Jisəs Klistus.

Ntəfi i bəkaŋa bəh bənyuku bəbə

21 Mbeiŋ nya gwu yimbeiŋ i mi bəh i mi biəli kiŋkəkni kə mbeiŋ kwati i Klistus.

22 Bəkaŋa bə bəni, mbeiŋ nyâ gwú yimbeiŋ i bənyuku bəmbeiŋ asi mbeiŋ nya i Bah,

23 kəm minyuku kə fwu i kpə wi, asi Klistus kə fwu i kijunni ki bəni bə bumni wə. Kijunni kiwə num gwu yi, wi mwi num Kimbwili kiwə.

24 Ayakadəiŋ, bəkaŋa bə bəni kaŋaki i nyâ gwú yibə i bənyuku bəbə i gia yichi wə a liŋ asi kijunni ki bəni bə bumni nya gwú yibə i Klistus.

25 Bənyuku, mbeiŋ kəŋki bəkaŋa bəmbeiŋ a liŋ asi Klistus kəŋki kijunni ki bəni bə bumni ka nya gwu yi, ka kpi kəm ki.

26 Wi nŋ nya gwu yi i fə kijunni kiwə i baiŋki asi wi nŋ wəkə ki bəh mwi bəh ja yi.

* 5:19 Kiŋwakti ki Nkəksi kələ kə kə Nkuŋ Debit nŋ nyaka.

²⁷ Wi nĩ sisi kijunni ki bəni bə bumni kiwə yaka ka wi ni dzə ki i wi wə ka miŋkpaŋa wə wi tsəki i dzəkəh wə, wi kaŋa kə ndi widəkə, wi təsi i gwu wə, wi kaŋa kə gia yidəkə yə yi bəkəliki wi, ka wi baiŋki kaŋa kə kiŋgbə i wi wə.

²⁸ Yi kə a liŋ asi bənyuku kaŋaki i kəŋki tə bəkaŋa bəbə asi bə kəŋki gwú yibə. Mí kabə kəŋki kpə wi, yaka wi kəŋki num gwu yi.

²⁹ Mi widəkə kəkə wə wi si baiŋg gwu yi. Wi si saŋsi lə yi saŋsini, təkni bəh yi na bindzəŋ. Yi kə a liŋ asi Klistus fəki i bukumbəiŋ bə bə kə kijunni ki bəni bə bumni,

³⁰ kəm bukumbəiŋ kə bimbú bi bi gwu.

³¹ Akə gia yə bə nyaka i Kiŋwakti ki Nyə wə a, “Akə kəm yələ minyuku bi bəe lə ba wi bəh nih wi, wi chíŋni bəh kpə wi, ma bə bəfa bi nŋm i mi wimu wə.”

³² Gia yidəkə nyumiki lə i ndzaka wələ kintəəŋ yi kpali nalə, ayaka mih yeiŋ yiŋ a, ndzaka wələ kə kəm Klistus bəh kijunni ki bəni bə bumni.

³³ Na ka mih lansi dzakaki lə, mi wimu wimu i mbəiŋ wə kaŋaki i kəŋki kpə wi asi wi kəŋki gwu yi, miŋkpaŋa tə kaŋa i yeiŋ a wi nyáki lə kiŋkəksi i nyuwi.

6

Ntəfi i bwa bəh bətii bwa

¹ Bwa, mbəiŋ wəkəkəki i bətii bəmbəiŋ bəh i bənih bəmbəiŋ i dzəh yi Bah wə, kəm yələ kə gia yi chəŋ.

² Nchi wi Nyə wə wi dzakaki a, “Wə kəkəksi ba wa bəh nih wa”,

kə nchi wi ninshiŋ wə wi kaŋaki kiŋkaka num bə kpeŋsi.

³ Ayaka kiŋkaka kiwə num a,
 “Mi wə wi jiəki nchi wələ wi bi wəkəki lə ndzəŋni,
 ayaka wi bi chu kwati nəni ki dəəŋ i fa nshwain
 wə.”

⁴ Bətii bwa, kiə mbein ma fəki gia yə shóm kə i
 bəkəki bwa. Mbein kúkuki bə num bəh nlani bəh
 ntəfi wi Bah.

Ntəfi i mfá bəh i bəni bə bə kaŋaki bə

⁵ Mfá, mbein wəkəki i bətikwili bə bə kaŋaki
 mbein i fa nshwain wə, i lwáki bə chu kəksi bə.
 Mbein wəkəki i bə bəh shóm yimbein yichi asi
 mbein wəkəki i Klistus.

⁶ Kiə mbein ma nômki i bə a i jəbi wə dzəkəh yibə
 kə i mbein wə, ka gwu ndzəŋki bə bəh mbein. Mbein
 fəki aka mfá yi Klistus, yə bə fəki gia yə Nyə nəŋki
 bəh shóm yibə yichi.

⁷ Mbein bə nəm, mbein ka nômki bəh kinsanli aka
 bəni bə bə nəmki num i Bah, kəbi i mi wiwəm.

⁸ Mbein kíəki a, gia yindzəŋni yichi yə mi fəki, wi
 fəki i bi kwati tə mmakti wi ndzəŋni i Bah, kəŋ a
 numki mfa nabə wə wi kəkə mfa.

⁹ Mbein bəni bə bə kaŋaki mfá, mbein kəŋaki bə
 tə i dzəh yindzəŋni wə, kiə mbein ma gúmsiki bə.
 Mbein kíəki a mbein bə bəchi kaŋaki Tikwili wimu
 i bein, ayaka i wi chi chi kəkə.

Biəŋ bi jum biə Nyə nya i bukumbein

¹⁰ I kaasi, mih dzakaki i mbein a mbein núm
 ndzəŋ i Bah wə, yəkəli num i ŋga bi bimum wə.

¹¹ Mbein ləh biəŋ bi jum bichi biə Nyə nya i
 mbein i gwu wə, ka mbein kələ i num i tum jum
 mbein bəh ŋkpeli i dzəh yichi yə wi wəeliki nyaniki
 yein.

12 Mbein̄ kɪə a bukumbɛin̄ jwəki kə num bəh bəni bəwəm. Bukumbɛin̄ jwəki num bəh biɛin̄ bichi biə bi kaŋaki ŋga bəh mbum, bi saka mbi wi jisi wələ. Biɛin̄ biə bi kə biŋ'waka bichu bichi biə bi kə i di bi ɛin̄ wə.

13 Ayakadəin̄, mbein̄ ləh biɛin̄ bi jum bichi biə Nyə nya i mbein̄, ka a bi numki i kaŋ yichu yə wə, mbein̄ bi num ndzəŋ asi mbein̄ bi numki num mbein̄ fə lə gia yichi, i bi dzə num bindzəŋ.

14 Ayakadəin̄, mbein̄ n̄m ndzəŋ. Mbein̄ dzə ŋkəŋ ki n̄m ka chin̄ni wə mbein̄ shu i bweli wə, mbein̄ dzə n̄ni ki chəŋ i num ka chwaka kə mbein̄ ləh ka baŋ bijum bimbein̄ yein̄.

15 Mbein̄ n̄mki num mbein̄ kein̄si gwu i fūkuki ntum wi ndzəŋni wə wi dzəki bəh kimbəin̄ni i bəni, yəmake numki aka dzuyigvu yi jum mbein̄ ləkə i gvu wə.

16 I kpəin̄si i yələ wə, mbein̄ jɪə shəŋ a shəm i Klistus wə, yəmake kə aka kəŋŋ wi gəŋ mbein̄ kaŋa i kaŋ. A num ki kə mbein̄ kəŋki binsəŋ biə mi wichu tumki gbuku beli yein̄.

17 Mbein̄ dzə tə mbəin̄ wə Nyə bəin̄si mbein̄ yein̄ wi n̄m ka kifə kijum kə mbein̄ bwaŋ, dzə tə nywə wi jum wə Kin̄'waka ki Baiŋni nyaki a num gia yi Nyə.

18 I gia yichi wə, mbein̄ tsāki jəbi wichi bɪləi asi Kin̄'waka ki Baiŋni chusiki. Jəbi wə mbein̄ bə tsa mbein̄ ka bikəki biɛin̄ bichi biə mbein̄ nəŋki i Nyə. I yəmake wə mbein̄ təkniiki ndzəŋki, chu kaŋa shəm jəbi wichi i tsaki nywa Nyə i bəni bəchi bə akə mbu.

19 Mbein̄ tsāki tə i mih a jəbi wə mih yasi dzaka kəŋŋ i dzaka, Nyə ni nyā mih bəh gia yə mih ki dzəkaki, ka mih dzakaki lwā kə kəm gia yi nyumini

yi ntum wi wi ndzəŋni wi Nyə.

²⁰ Akə kəm ntum wələ mih kə i nsəŋ wə kəm mih kə dzəkəh wi Klistus. Mbəiŋ tsáki a jəbi wə mih nəŋki i dzakaki, mih ni dzákaki si mih kaŋaki i dzákaki lwa kə.

Ndzaka wi gəksini

²¹ Tichikus waiŋnih wibukumbəiŋ wi shəm wə wi nəmki tə i Bah bəh shəm yi yichi, wi ni fuku lə gia yichi i mbəiŋ kəm mih, ka mbəiŋ tə ni kiə si mih kə, bəh gia yə mih fəki.

²² Akə gia yə mih faaŋ wi i mbəiŋ kəm yi, ka wi dzə fə mbəiŋ kíə si buku kə, wi chu shíli shóm yimbəiŋ.

²³ Nyə Tii wibukumbəiŋ bəh Bah Jisəs Klistus nyá mbəiŋ kimbəiŋni bəh kiŋkəŋ bəh kimbum.

²⁴ Nyə chúsi shəm yi yindzəŋni i mi wichi wə wi kaŋaki kiŋkəŋ kə ki kaaki kə i Bah wibukumbəiŋ Jisəs Klistus.

**Kɪŋwakti ki Nyɔ Minɔkaiŋ Mifian
Chungmboko: Kɪŋwakti ki Nyɔ Minɔkaiŋ Mifian (New
Testament+) for Cameroon**

copyright © 2021 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Chung (Cung)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Dec 2025 from source files dated 1 May 2025

ff8b447d-0e78-5782-840d-48c27035a093